

VOLBY 2002

DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR

Řádné volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, vypsané prezidentem na pátek 14. a neděli 15. června roku 2002, byly již pátými volbami zákonodárných sborů, v jejichž kampani, zprostředkování průběhu a prezentaci výsledků patřila významná úloha televizi. Dokládá to i skutečnost, že Česká televize odvysílala celkem 35 hodin specializovaných pořadů, z čehož 14 hodin byla veřejnoprávní televize ze zákona povinována poskytnout kandidujícím stranám a hnutím k odvysílání jejich agitačních spotů.

Služba divákům zaměřená na umožnění lepší orientace ve věci parlamentních voleb a záležitostech kolem nich, připadla ve vysílání České televize zejména následujícím cyklům.

BEZ IMUNITY-VOLBY 2002

Počínaje 12. březnem bylo 14 vydání debatního cyklu BEZ IMUNITY věnováno diskusi zástupců stran a hnutí kandidujících ve volbách do Poslanecké sněmovny se záměrem představit co nejširší veřejnosti programy nejen stávajících parlamentních stran, ale i všech ostatních kandidujících subjektů. Vydání v řadě patnácté, ale první po volbách patřilo pak diskusi o prvních povolebních krocích těch stran, které důvěra voličů vynesla do PS Parlamentu v ČR. Poslední červnové vydání tohoto cyklu (25. 6.) se s podtitulkem Po volbách a o volbách věnovalo prvním krokům směřujícím k sestavení vlády. Těchto úhrnem 16 vydání bylo vysíláno v úterý a začínalo v souvislosti s uvedeným záměrem bezprostředně po 20. hodině; celkem na ně připadlo 14,3 hodiny vysílací plochy. Vyhledávalo je v průměru 329 tisíc, tj. 3,9 % diváků od 15 let výše. Představovalo to 8 z každé stovky dospělých v danou dobu u televizorů. Detaily divácké odezvy jsou v následující tabulce:

Název pořadu	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí15+			Muži			Ženy		
					Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %
Bez imunity	12.3.2002	Úterý	20:02:51	53	3,5	298	7	3,2	132	7	3,8	166	7
Bez imunity	19.3.2002	Úterý	20:02:20	54	3,7	313	7	3,4	140	7	3,9	172	7
Bez imunity	26.3.2002	Úterý	20:01:51	53	3,0	260	6	3,1	130	7	2,9	130	5
Bez imunity	2.4.2002	Úterý	20:03:19	55	4,8	409	9	5,2	215	11	4,4	194	8
Bez imunity	9.4.2002	Úterý	20:02:14	53	3,6	308	7	4,1	170	8	3,1	138	6
Bez imunity	16.4.2002	Úterý	20:03:24	53	4,6	390	9	5,0	207	11	4,1	184	8
Bez imunity	23.4.2002	Úterý	20:01:31	53	3,0	254	6	2,9	122	6	3,0	132	5
Bez imunity	30.4.2002	Úterý	20:03:20	53	3,3	275	8	3,7	150	10	2,9	126	6
Bez imunity	7.5.2002	Úterý	20:01:36	54	3,0	257	6	2,8	116	6	3,2	141	6
Bez imunity	14.5.2002	Úterý	20:03:54	53	3,8	322	8	3,9	161	9	3,7	161	7
Bez imunity	21.5.2002	Úterý	20:03:05	55	4,1	345	9	3,8	154	9	4,4	191	9
Bez imunity	28.5.2002	Úterý	20:02:13	53	3,5	296	7	3,5	142	7	3,5	154	6
Bez imunity	4.6.2002	Úterý	20:02:54	54	3,6	305	8	3,7	149	9	3,6	156	7
Bez imunity	11.6.2002	Úterý	20:02:48	54	4,8	403	10	5,6	229	13	4,0	174	9
Bez imunity	18.6.2002	Úterý	20:01:53	55	5,7	482	14	6,1	247	16	5,4	235	13
Bez imunity	25.6.2002	Úterý	20:02:31	54	4,1	345	9	4,2	170	10	4,0	175	8
Průměr					3,9	329	8	4,0	165	9	3,7	164	7

Zdroj: Media Research - ATO

TADY A TEĎ-VOLBY 2002

Od úterý 14. května do pátku 31. května bylo 14 vydání publicistického cyklu TADY A TEĎ o úhrnné stopáži 63 minuty vyhrazeno prezentaci výsledků předvolebních výzkumů, které pro Českou televizi a Český rozhlas ve všech 14 krajích republiky uskutečnil STEM. Panelu tvořenému minimálně 500 respondenty pro každý kraj tak, aby reprezentativně odpovídal skladbě populace v jednotlivých krajích z hlediska věku pohlaví, věku, vzdělání i velikosti místa bydliště, bylo pokládáno pět otázek:

- Kterou stranu jste volil ve volbách do Poslanecké sněmovny v červnu 1998?
- Zúčastníte se letošních voleb do Poslanecké sněmovny?
- Pokud půjdete k volbám, který kandidující subjekt hodláte volit?
- Je volby tohoto subjektu už vašim konečným rozhodnutím?
- Jak se bude podle vás vyvíjet situace v naší zemi po nadcházejících volbách do Poslanecké sněmovny?

O tento servis elektronických médií veřejné služby projevovalo zájem v průměru půl milionu dospělých diváků. Další detaily jsou v následující tabulce:

Název pořadu	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí15+			Muži			Ženy		
					Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %
Jihočeský	14.5.2002	Úterý	19:39:04	5	6,0	511	14	6,2	251	16	5,9	260	13
Jihomoravský	15.5.2002	Středa	19:35:56	4	5,7	478	14	5,7	233	16	5,6	245	13
Karlovarský	16.5.2002	Čtvrtek	19:38:16	5	6,6	554	18	6,4	260	20	6,7	294	17
Královéhradecký	17.5.2002	Pátek	19:38:38	4	4,8	409	15	4,9	199	16	4,8	209	14
Liberecký	20.5.2002	Pondělí	19:38:19	4	6,4	541	15	6,4	261	16	6,4	279	14
Moravskoslezský	21.5.2002	Úterý	19:39:16	5	6,0	511	15	5,9	241	16	6,2	271	14
Olomoucký	22.5.2002	Středa	19:35:53	4	5,7	479	15	5,8	235	16	5,6	244	14
Pardubický	23.5.2002	Čtvrtek	19:39:24	4	5,3	445	13	5,6	226	16	5,0	219	11
Plzeňský	24.5.2002	Pátek	19:39:11	5	5,8	489	14	5,7	231	15	5,9	259	14
Pražský	27.5.2002	Pondělí	19:37:38	5	6,7	563	15	6,6	269	16	6,7	295	14
Středočeský	28.5.2002	Úterý	19:37:23	5	5,7	483	13	6,2	252	14	5,3	231	11
Ústecký	29.5.2002	Středa	19:35:20	5	6,1	518	15	6,3	255	16	6,0	263	13
Vysočina	30.5.2002	Čtvrtek	19:39:38	4	6,8	578	18	6,9	281	20	6,8	297	16
Zlínský	31.5.2002	Pátek	19:38:05	4	5,6	477	17	5,4	220	18	5,8	256	16
Průměr					5,9	503	15,00	6,0	244	16,50	5,9	259	13,80

Zdroj: Media Research - ATO

Před každými volbami Česká televize připravuje pořady, které objasňují divákům jejich voličská práva a povinnosti. Prvním z titul také volební osvěty bylo květnové vydání cyklu NA HRANĚ. Jako receptář zastupitelské demokracie pro začínající a mírně pokročilou občanskou společnost byl v neděli 9. června na ČT2 uveden komponovaný VEČER NA TÉMA... VOLBY. Večer sestával ze dvou titulů - ze stříhového dokumentu Jak se točí volby?! (v němž se režisér Pavel Taussig soustředil na připomenutí uzlových okamžiků našich dějin v rozmanitých uměleckých kracích českých, moravských a slovenských režisérů), a Volím, volíš, volíme... (přinášející divákům odpověď na otázky kdy, kde, jak koho a proč?). Jak vyplývá z údajů diváckého ohlasu v následující tabulce, poněkud větší pozornosti se těšil stříhový dokument než vlastní volební osvěta:

	datum	den	začátek	min	Dospělí15+			Muži			Ženy		
					Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %
Na hraně	21.5.2002	Úterý	22:18:19	50	1,8	154	7	1,9	78	8	1,8	76	6
Jak se točí volby?!	9.6.2002	Neděle	20:14:26	28	2,5	215	5	2,2	91	4	2,8	124	5
Volím, volíš, volíme...	9.6.2002	Neděle	20:41:58	105	2,2	183	4	2,3	93	5	2,1	90	4

Zdroj: Media Research - ATO

BLOKY VOLEBNÍCH SPOTŮ KANDIDUJÍCÍCH STRAN A Hnutí

Od středy 29. května do úterka 11. června Česká televize odvysílala dvanáct 70minutových BLOKŮ VOLEBNÍCH SPOTŮ KANDIDUJÍCÍCH STRAN A Hnutí a

naplnila tak povinnost se zákona, jež jí ukládá poskytnout kandidujícím subjektům celkem 14 hodin vysílací plochy. Obecný názor, že takové využití vysílací plochy není nejefektivnější potvrdila divácká odezva. Bloky vysílané na ČT1 v daném období po všechny dny týdne s výjimkou neděle, a to ve všední dny od 14:45 a v sobotu od 12:05 hodin, zajímaly v průměru 118 tisíc, tj. 1,4 % diváků od patnácti let výše. Představovalo to zhruba 9 z každé stovky dospělých v danou dobu přítomných u televizorů. Oproti volbám do Poslanecké sněmovny v roce 1998 (jež byly mimořádné) je tato odezva zhruba o třetinu nižší. Z detailů divácké odezvy, jež obsahuje následující tabulka, nelze přehlédnout skutečnost, že muži a ženy letos vykázali v procentuálním vyjádření shodnou sledovanost:

Název	Datum	Den	Začátek	Min	Dospělí 15+			Muži			Ženy		
					Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %	Sledovanost %	tis	Podíl %
Volby 2002	29.5.2002	Středa	14:45:00	70	1,4	121	13	1,6	65	17	1,3	56	10
Volby 2002	30.5.2002	Čtvrtek	14:45:00	70	1,2	103	11	1,2	49	15	1,2	53	9
Volby 2002	31.5.2002	Pátek	14:45:01	71	1,2	101	9	1,2	48	9	1,2	53	9
Volby 2002	1.6.2002	Sobota	12:05:23	70	1,7	146	9	1,7	71	9	1,7	75	9
Volby 2002	3.6.2002	Pondělí	14:45:00	71	1,1	93	8	1,2	47	9	1,0	46	7
Volby 2002	4.6.2002	Úterý	14:45:00	71	1,1	92	8	1,1	44	8	1,1	48	8
Volby 2002	5.6.2002	Středa	14:45:06	72	1,3	106	9	1,3	54	9	1,2	52	9
Volby 2002	6.6.2002	Čtvrtek	14:45:00	71	1,6	138	9	1,6	64	8	1,7	74	10
Volby 2002	7.6.2002	Pátek	14:45:00	70	1,4	118	8	1,5	59	8	1,3	58	8
Volby 2002	8.6.2002	Sobota	12:05:18	71	2,2	186	9	2,1	87	8	2,3	100	10
Volby 2002	10.6.2002	Pondělí	14:45:09	71	1,4	121	9	1,5	61	9	1,4	60	8
Volby 2002	11.6.2002	Úterý	14:45:54	71	1,0	86	7	1,0	41	6	1,0	45	7
Průměr 2002					1,4	118	8,88	1,4	58	9,05	1,4	60	8,72
Průměr 1998					2,1	181	17,30	2,2	89	16,5	2,0	92	18,20

Zdroj: Media Research - ATO

PREZENTACE VOLEBNÍCH PROGNOZ A VÝSLEDKŮ

STUDIO VOLBY 2002

Česká televize, jak už se stalo tradicí jejího volebního vysílání, zveřejňovala ve speciálních relacích STUDIO VOLBY 2002 povolební prognózy, odhady a průběžně upřesňované dílčí volební výsledky. Doplněvaly je jak komentáře sociologů, politologů, statistiků a komentátorů ve studiu na pražských Kavčích horách, tak přímé vstupy do sídel hlavních politických protagonistů a pohledy do terénu. První povolební relaci Česká televize nabídla v okamžiku ukončení voleb a prezentovala v ní první povolební prognózu, kterou připravil německý Psephos s českou společností SC&C. Poslední z celkem 9 zvláštních volebních relací o úhrnné délce zhruba 150 minut byla nabídnuta v neděli v 10 hodin. S jakým zájmem se tyto pořady setkávaly, ukazuje následující tabulka:

Titul	datum	den	začátek	min	Dospělí 15+		Muži		Ženy				
					Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis			
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	13:50:00	25	4,9	416	23	5,3	216	24	4,6	200	23
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	15:35:59	12	7,6	646	39	7,4	303	40	7,8	343	38
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	16:35:00	16	6,6	562	34	6,4	262	36	6,9	300	32
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	17:15:03	9	6,0	508	29	6,1	247	32	6,0	261	26
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	21:03:02	19	10,0	847	22	9,3	378	22	10,7	469	22
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	22:19:58	41	11,4	964	32	10,9	445	31	11,8	519	32
Studio Volby 2002	15.6.2002	Sobota	23:38:08	6	6,0	510	29	6,3	255	28	5,8	255	30
Studio Volby 2002	16.6.2002	Neděle	9:15:00	14	4,0	342	21	4,2	173	19	3,9	170	23
Studio Volby 2002	16.6.2002	Neděle	10:00:00	15	4,1	348	18	3,9	158	15	4,3	190	21
Průměr 2002					7,5	638	27,22	7,4	300	26,73	7,7	338	27,66
Průměr 1998					7,9	674	47,41	7,9	322	41,11	7,9	352	50,70

Zdroj Media Research - ATO

Na poslední Studio Volby 2002 navázala diskuse představitelů politických stran (ODS, ČSSD, KSČM) a koalice (KDU-ČSL, US-DEU) vysílaná v přímém přenosu pod názvem CO BUDE DÁL. Debatě s Vladimírem Špidlou, předsedou sociální demokracie, která z voleb vzešla jako nejsilnější politické uskupení, patřilo pak první povolební vydání diskusního cyklu NAOSTRO. O tyto dva pořady o stopáži bezmála 100 minut projevil zájem, jak je patrné z následující tabulky, více než 10 % dospělých.

Pořad	datum	Den	začátek	min	Dospělí 15+		Muži		Ženy				
					Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis			
Co bude dál	16.6.2002	Neděle	11:00:00	60	10,9	917	45	11,8	480	48	10,0	437	43
Naostro	16.6.2002	Neděle	21:47:46	37	10,3	871	24	10,7	437	26	9,9	435	22

Zdroj Media Research - ATO

Významná role zevrubně informovat o posledních přípravách voleb, jejich průběhu i o jejich výsledcích připadla pochopitelně i pravidelným zpravodajským pořadům – krátkým zprávám, večerníkům i hlavnímu zpravodajské relaci dne, vysílaným od prvního volebního dne v pátek 14. června až po neděli 16. června, kdy byly potvrzeny konečné výsledky voleb. S jakou odezvou se u diváků tato služba setkávala, naznačují údaje v následující tabulce:

Titul	datum	den	začátek	min	Dospělí 15+		Muži		Ženy				
					Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis			
Zprávy polední	14.6.2002	Pátek	12:00:00	9	1,9	160	17	1,5	61	14	2,2	99	20
Zprávy	14.6.2002	Pátek	16:00:00	5	1,9	159	146	1,6	67	12	2,1	93	15
Večerníky	14.6.2002	Pátek	17:49:57	20	5,1	432	33	4,5	182	30	5,7	251	34
Události	14.6.2002	Pátek	19:14:50	24	10,7	906	39	11,2	457	43	10,3	450	36
Události plus	14.6.2002	Pátek	23:55:50	12	3,4	286	24	3,5	141	21	3,3	145	27

Pokračování na následující straně

Pokračování z předchozí strany

Titul	datum	den	začátek	min	Dospělí 15+		Muži			Ženy			
					Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	Sledovanost %	Podíl tis	
Zprávy polední	15.6.2002	Sobota	12:00:00	5	3,6	305	18	2,7	111	15	4,4	193	21
Zprávy	15.6.2002	Sobota	17:59:53	12	8,5	719	34	8,8	358	38	8,2	361	31
Události	15.6.2002	Sobota	19:14:50	22	13,8	1166	39	13,6	553	41	14,0	613	38
Zprávy	15.6.2002	Sobota	23:02:38	7	8,0	676	25	7,7	314	24	8,3	363	26
Zprávy polední	16.6.2002	Neděle	12:00:14	6	8,8	748	35	8,9	362	34	8,8	386	36
Zprávy	16.6.2002	Neděle	17:59:53	5	5,5	462	21	4,9	199	22	6,0	264	21
Události	16.6.2002	Neděle	19:14:50	19	16,7	1409	41	16,7	681	44	16,6	727	38
Zprávy	16.6.2002	Neděle	22:30:40	6	4,9	410	14	5,1	208	15	4,6	202	13
Průměr				152	7,1	603	27,19	7,0	284	27,20	7,3	319	27,29

Zdroj Media Research - ATO

Karel Zeman
 Analýza programu a auditoria
 Česká televize

Průběh voleb do Poslanecké sněmovny a diváci České televize

Z průběhu letošních voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a prvních povolebních hodin Česká televize poskytovala veřejnosti širokou programovou nabídku. Od 13:50 hodin v sobotu 15. června (kdy začalo vysílání prvního Studia VOLBY 2002) do 22:40 hodin v neděli 16. června (kdy končily poslední víkendové Zprávy) to bylo celkem 331 minuta informací, komentářů, rozhovorů a besed. Těchto 5,5 hodiny volebního zpravodajství sledovalo dohromady 12,5 miliónu dospělých, z čehož mužů bylo 6 milionů a žen 6,5 miliónu.

Česká televize ve výše vytčené době nabídla celkem 18 relací – od pravidelného zpravodajství přes speciální Studia VOLBY 2002 až po rozpravu s předsedy všech stran, které volební výsledky vynesly do Poslanecké sněmovny, a besedu s předsedou vítězné sociální demokracie v rámci diskusního cyklu Naostro.

Každou z těchto 18 relací vidělo v průměru 696 tisíc (tj. 8,2 %) dospělých, což představovalo 29 z každé stovky diváků v danou dobu u televizorů.

Zmínku si zaslouží fakt, že jak muži, tak ženy vykazují stejný průměr sledovanosti – 8,2 %. Obě pohlaví rozlišuje pouze velikost podílu na publiku; děje se tak jenom nepatrně, protože: v případě mužů činí 30 % a u žen má hodnotu 29 %.

Zájem o volební vysílání České televize rostl s věkem: minimum 15-24letí – průměr sledovanosti 3,2 %, podíl na publiku 19 %, maximum senioři od 55 let výše – průměr sledovanosti 13,7 % při podílu na publiku 40 %.

Stejná situace nastala i z hlediska vzdělání, když v přímé úměře s jeho výší byla odezva na volební vysílání České televize. Diváci se základním vzděláním – průměr sledovanosti 5,8 %, podíl na publiku 22 %, kdežto vysokoškolsky graduovaní – průměr sledovanosti 11,8 % při podílu na publiku 44 %..

Z 18 relací se největší pozornosti těšily vedle nedělních a sobotních Události (sledovanost 1,4 miliónu, tj. 16,7 %, při podílu na publiku 41 %, respektive v sobotu sledovanost 1,2 milionu, tj. 13,8 %, při podílu na publiku 39 %), sobotní Studio Volby 2002, vysílané od 22:20 hodin (sledovanost 964 tisíce, tj. 11,4 %, při podílu na publiku 32 %), beseda Co bude dál (sledovanost 917 tisíc, tj. 10,9 %, při podílu na publiku 45 %) a Naostro s předsedou sociální demokracie (sledovanost 871 tisíc, tj. 10,3 %, při podílu na publiku 24 %).

Karel Zeman
Analýza programu a auditoria
Česká televize

Předvolební výzkumy pro ČT a Čro zachytí rozložení politických sil v jednotlivých volebních krajích v sérii 14 orientačních reprezentativních průzkumů.

1. Bude provedeno 14 samostatných krajských výzkumů. Data samostatných krajských výzkumů mohou být doplněna o data dalších reprezentativních výzkumů STEM, bude-li to třeba.
2. Minimální rozsah 500 respondentů na kraj, reprezentativní soubor podle krajských ukazatelů pohlaví, věku, vzdělání a velikostního pásma obce bydliště. Celkově min. 7000 respondentů.
3. Samostatné krajské výzkumy budou provedeny postupně ve třech týdenních vlnách, v období 29. dubna – 25. května 2002. Případné doplňkové výzkumy musejí být provedeny v období 1. – 23. května 2002.
4. Výsledky budou předávány objednateli vždy do 14.00 hod v pořadí podle abecedního názvu kraje nejpozději k následujícím datům:

13.5. Jihočeský
14.5. Jihomoravský
15.5. Karlovarský
16.5. Královéhradecký
17.5. Liberecký
20.5. Moravskoslezský
21.5. Olomoucký
22.5. Pardubický
23.5. Plzeňský
24.5. Pražský
27.5. Středočeský
28.5. Ústecký
29.5. Vysočina
30.5. Zlínský